

Odborný panel řešil nerovnosti ve vzdělávání

19.3.2026 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uspořádalo odborný panel zaměřený na téma nerovností ve vzdělávání v regionálním školství i v dospělé populaci. Setkání představilo zřizovatelům škol, krajským úřadům i odborné společnosti klíčová zjištění a interaktivní nástroje pro vyhodnocování konkrétních opatření. Panelová diskuse spojila odborníky z MŠMT, NPI ČR, vysokých škol i neziskových organizací.

Odborný panel s názvem *Nerovnosti ve vzdělávání napříč životem: od předškoláka k dospělému* se konal v rámci projektu IPs DATA. Snižování nerovností patří mezi hlavní priority současného vedení ministerstva a je rovněž součástí Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. „Analýza nerovností, kterou jsme dnes představili, nám pomáhá identifikovat klíčové faktory, jež ovlivňují nerovnosti ve vzdělávání, a zároveň umožňuje vyhodnocovat dopady přijatých opatření,“ uvádí Václav Jelen, vrchní ředitel sekce informatiky, statistiky a analýz. Dopady zavedených opatření tak budou moci odborníci sledovat i v čase.

Z dat vyplývá, že se objevuje řada pozitivních trendů. Zvyšuje se například úspěšnost u maturitních zkoušek, zlepšuje se IT vybavení škol nebo roste stabilita vzdělávacích drah žáků středních škol. Patrných je ale i několik varovných signálů a přetrvávajících nerovností – výrazné regionální rozdíly či vysoké počty odkladů povinné školní docházky. „Sociální specifika ve vysoké míře determinují rozdíly v jednotlivých regionech. Nejvyšší míru odchodů a přestupů mezi školami vidíme dlouhodobě zejména v Ústeckém a Karlovarském kraji,“ uvádí Václav Jelen.

Nerovnosti v počátečním vzdělávání mají významný dopad i na dospělé populaci. Úroveň dovedností je v České republice určována především dosaženým vzděláním. Nerovnosti v dospělé populaci ovlivňuje také rodinné zázemí, zejména vzdělání rodičů, které přispívá k mezigeneračnímu přenosu nerovností.

Aktivní účast na celoživotním učení a na trhu práce však významně přispívá k udržování a rozvoji kompetencí v průběhu života. Dovednosti jsou tak vyšší u osob, které je skutečně využívají v každodenním životě nebo v práci. Nejvíce se tento jev projevuje u digitálních dovedností – jejich pravidelné používání souvisí právě s lepšími výsledky v gramotnostních testech.

Výstupy z analýzy nerovností budou zásadním podkladem pro tvorbu vzdělávacích politik a cílených opatření. „Připravujeme nástroje nejen pro ministerstvo, ale i pro představitele krajských úřadů a zřizovatele škol. Díky interaktivním dashboardům si uživatelé budou moci jednoduše zobrazit data o nerovnostech a zaměřit se na konkrétní školy nebo oblasti,“ doplňuje Václav Jelen.

<https://msmt.gov.cz/ministerstvo/novinar/odborny-panel-resil-nerovnosti-ve-vzdelavani>